

Towarzystwo Przyjaciół Kamienia powstało w 1985 roku jako stowarzyszenie pożytku publicznego. Zadaniem statutowym Towarzystwa jest prowadzenie działalności społeczno-kulturalnej, ochrona zabytków oraz popularyzowanie wiedzy o historii naszej wsi i okolic. Towarzystwo liczy obecnie 56 członków. Zarząd stowarzyszenia stanowią: Prezes Józef Czubat, Zastępca Prezesa Jan Orszak, Sekretarz zarządu Genowefa Saj, Skarbnik Zofia Bednarz, Członkowie zarządu: Krystyna Hanus, Joanna Mazurkiewicz, Antoni Partyka, Paweł Gutowski i Mirosław Piędel. Społecznie wspomaga działania zarządu Pani Halina Watras.

W początkowym okresie działalności Towarzystwo wydawało gazetę „Głos Kamienia” oraz publikacje specjalne, np. z okazji 100-lecia parafii w Kamieniu, rocznicy pontyfikatu Św. Jana Pawła II, czy utworzenia parafii Krzywa Wieś-Podlesie. W 1991 roku pojawiła się pierwsza, wydana przez Towarzystwo książka, dr Andrzeja Ruraka „Kamień w przeszłości i dziś”, a w latach następnych drugi i trzeci tom tego wydawnictwa oraz „Ochotnicza Straż Pożarna w Kamieniu”, „Historia piłki nożnej w latach 1955-2012” Józefa Czubata i „Kamień i Steinau w pożodze I Wojny Światowej” autorstwa dr Sławomira Kułacza. Od kilku lat wydawany jest Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Kamienia. Towarzystwo prowadzi stronę internetową: www.tp.kamien.pl

Chyba najbardziej znanym przedsięwzięciem Towarzystwa były coroczne spotkania „GwarKam”, które odbywały się w latach 2000-2011. Ich historię opisał dr Sławomir Ożóg w książce „Gwara Tradycja Kultura. Historia GwarKamu”.

Członkowie Towarzystwa współuczestniczyli w organizowaniu, praktycznie wszystkich, uroczystości, które odbyły się na terenie gminy Kamień - państwowych, kościelnych, sportowych i kulturalnych.

Ważną częścią działalności Towarzystwa jest ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy Kamień. W ramach tych działań odnowiony został cmentarz ewangelicki w Nowym Kamieniu i pomnik żołnierzy poległych w I Wojnie Światowej na cmentarzu parafialnym w Kamieniu, wybudowano pomnik walczących w Powstaniu Styczniowym 1863 roku i zmarłych w czasie epidemii na terenie Dubli, umieszczono pamiątkową tablicę z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przy pomniku „Grunwald” w Kamieniu, a codzienne działania członków Towarzystwa to dbałość o wielu innych, może mniej znanych, ale ważnych dla historii Kamienia miejsc pamięci, zabytków architektury, czy grobów.

W działaniach mających na celu popularyzowanie wiedzy o lokalnej historii przedstawiano osoby, które przyczyniły się do rozwoju gospodarczego i kulturalnego gminy, a których osiągnięcia nie były wcześniej znane szerszemu ogółowi mieszkańców oraz tych, którzy w swojej pamięci przechowali tradycję, zwyczaje, gwarę i pamięć wydarzeń historycznych.

Działania Towarzystwa, także finansowo, wspiera wiele osób mieszkających na terenie gminy i tych, którzy z niej pochodzą, przesyłają zdjęcia i artykuły, jak Tadeusz Krawczyk z Rzeszowa, piszą książki o Kamieniu, jak dr Jan Kutyla z Katowic - autor „Słownika Gwary Lasowiackiej Kamienia i okolic”, prowadzą blogi o Lasowiakach, jak Urszula Połuszyńska „Trzeci talerz”, służą swoją wiedzą, jak prof. Kazimierz Ożóg z Uniwersytetu Rzeszowskiego, Ewa Krzyżek z Niska, przesłała wycinki prasowe z okresu przed II Wojną Światową, a inna osoba - stare zdjęcia, mapy i dokumenty.

Zawsze mogliśmy liczyć na pomoc ks. Prałata Tadeusza Wójcickiego i lokalnych władz, Wójta Gminy Ryszarda Bugła, Sekretarza Gminy Jerzego Bednarza i wielu innych.

Józef Czubat

Kamień, 4 listopada 2020 roku